

סוכה פרק ראשון סוכה

יח:

עין משפט
נר מצוה

ק"ו א מ"י פ"ו מהל'
שבת הלכה לה קמג
עשין ה טושי"ע ח"ח פ"י
שקל טע"ף ב נהגה"ה:

רבינו חננאל

פ' תקרה יורד וסותם
 כלומר אלא ברעט באילו
 געבט העכץ יורד וסותם.
 בקיצתא ק' נ' ד' איתא
 פ' תפוצה, א"ת אסכני
 אכולת' ברת' העשירי
 לביתם ואחורי הביתם
 אסכני כותלי תפוצה. א"ת
 אסר פסול, א"ת אסמני
 פ' תקרה יורד וסותם
 אלא עקב שלשה דמוס
 תפוצה אסכני ק' ה'
 לטובת. א"ת אסכני
 דבר וספואל פ' תפינ',
 דאבר אסכני דבר
 נכח תשעמי' י' עשירי
 בקצתא עשירי עשירי.
 ד' אבר מרח' לטול
 כהילת וספואל אסר א"ת
 מסולתין בה אלא בה
 פסולות, דוחין לה, אלא
 דספואל כול' עמלא א"ת
 פ' תפינ'.

[illegible]

טפי למדו מפולח מהאי וסבדא משונה היא לפיכך גרף' כ' (א) מעיקרא
פליגי בסוּכָה על אכסדרה שאין לה פלימין צ"ש לה שמי דפנות
הסבלתן צניעו גלם מורה ודרים או מורה ואפון דלורחא עמדתא
למיתעבי צניעו קא' ואע"ג דלון פלימין כלל שרי אביי ע"ז
פי' תקרה ורבה מקשה לאביי דלון אי שמים ו' כנגד ו' ויתא
דקא' דהוא הדין אם נעשית כן מחמהל ושמה שעשעית כן מחמהל
ציה גמי לשון פסחיה ואמר לה אביי ציה מודינא ק"ז דלא
פי' תקרה שמים דהוא כמיו פסחיה ליתא להו לרבנן פ'
דקדקא דחנן בסוף כל גגות (ומיוצו' דף קה) דפליגי צבונה עליה
על גבי שני צחים ואפילו רבי יהודה דשרי התם הוי מילי גבי שבת
ליתא ליה שמי מחיות דלוריימא אבל גבי סוכה דשלם מחיות
דלוריימא מיתא דמפולשות לא אמרינן צה פי' תקרה יורד וסותם
דכרעה דהוא משה כולק דעמיה ופילו לרבנן דלית לה פי' תקרה
אמר אביי שמי פי' תקרה יורד וסותם מיגו דשיך לגבי אכסד'
גמי לגבי סוכה המפולשת ומיהו לפי מה שפירשמי קשיא דמשמע
לא מלינן מחיה לאיסור ויה סיך ע"ג אכסדרה שיה לה הוי
לדידך קילום מחיות היא והסאה ויש לה פלימין דהתם לא הוי
דמשמעין דהתם לפי מה הפסחא בקיטורס שם דסיך ע"ז גבי
זכרון וצדפון שלישי קבועים עמודים צווים ויש להן טפח כשרה
שמה שמי מחיות כחובה אלל מחיות הראשונות ומתלא פלימין ע'
גדלינן גרנאן פסולה דלון לה אלל שמי מחיות לדידי כשרה (וי דפליגא
וסותם דהתם אכסדרה חופין לו קורות מלמעלה מעמוד לעמוד שמי
עגולה אלל מרובעת ולדידך גמי דלמרת פסולה אין כאן מחיה
הראשונות על ידי מחיות הללו ומעמידה על אלו לבדן והסאה לפי
מיתא אבל לפי מה שפירשמי קשיא ויריך לומר דשמי דפנות דה'
מיתא אכסדרה פלימין ע"ז טפח הראשון פלימין ארבע וזוהי של אכסד'
האכסדרה ואותן העמודים צווין בראש הדפנות במקום טפח ו'
גרנאן כחוק הסוכה ומ"מ לאביי כשרה מכה
בכחו חזקך לישנא מכה לבד צריך לאוקומי במקופת פלימין הרבה
לבד ואלו כשרה דפנות וציה לה שמי מחיות
הוא לזה כחוק שלם ואין ענבין ע"ז אכסדרה לבד אלא נתינת

אמרין פי תקרה יורד וסופס. מכל ד: רבא אמר פסולס לא
אמרין פי תקרה יורד וסופס. כדמפרש טעמא לקמן. פי תקרה
עובין של נפרס נחוד וכן. עובי ראשיהן הכלה לזא סוכה: לדידך
אמרס פי תקרס אכסדרס יורד וסופס. תימא הכי נמי כנסוס
העשרי כנלעזס חלר ומסורין כנסרס
עבס שאין רחבס ד' ונפחס דופן
האלמעי ושנס מכאן ומכאן קיימין
מכשרס לה נמי על ידי פי תקרס של
ותימא כה פי תקרס יורד וסופס:
מודיעא לך כהניא. דימן דלוי
פתוח לנגדו דומיט דמבוי מפולס
ושאי לקפדריח לקביעת רביס:
לימא אביי ורבא. קא סלקא דעמי
טעמא דרבא משום דקסדר כחד דופן
או כניס אמרין יורד וסופס אכל
ככל דז לא אמרין: **כנקסא.** להכי
נקט כנקסא דמתוך שאינה סמוכה
לביט אין לה דפנות שאין עושין דפנות
לשם אכסדרא אכל פתומיט ששועין

חותה לפני הדין ודופן הדין סותמה מאחריה: לא אמרין פי
פקרה יורד ופוסס. וטעמא מפרש בעירובין (דף קז:) בלרבע
דפוט לא ליה אכל אם הית שם דופן שלימה אית ליה יורד
וקומס בלחריטמא. לימא כו' אידי כרז ורצא כשמואל: אליבא דשמואל
כולי עמלא לא פליגי. כי פריש סוביא וזו בכל מקום שיכול להעמיד
בזרי אחד מהן שלא במחלוקתן של אחרים ודברי השני אינו יכול
להעמיד אלא במחלוקת אומר כן. אליבא דשמואל ודאי דקאמרת הוא
דרבא לחודיה הוא דאמר בשמואל ואביי אינו יכול להעמיד דברי
כשמואל ואליבא דשמואל לא פליגי אביי למימר כשרה דמה לענין
שם דמחיות פי תקרה לחלל האכסדרה בעידי שבתה דמיה לנור
אכסדרה נעשית לא שרי להו שמואל בסמיכות פי תקרה כל שכן
לענין סוכה שלא לשם סוכה נעשה שהרי חוץ לחללה של אכסדרה
היא נעשית ומחיות לנורך מוכן נעשית ולא לנורך חוזה לכן:
פי

ה' שאינה מפושלת דהוא אמרין פי תקרה אם היתה זריכה מהני
דיק כל גגות (אם דף אג). דמפושלת מכשר גמי אביי דאמר ליה רבא
לימין כשרה ואלו השואה את פתימיה פקולה אמר ליה לדידי כשרה
כישרה ליה פתימן דהכא דעל כרחי כשהיא דהתם פליגי וחו' פי'
דאיה שיש לה פתימן ש' לה שם דפוטו כהלכות לפריה נעשית
יתמן שמים הלכתן ושלשית אפילו טפח ואפילו השואה את הפתימן
דין בין ב' המחיות מכאן ובין ב' המחיות מכאן ובתוך האכסדרה
עלן צנח מילתא דאפילו וכן לה שום מחיות דאית לי פי תקרה יורד
איה נותין את הפקרה ויין קורות ש' לכן פה דהיינו פקרה שאינה
ישיור דהכא היינו טעמא שפילק מכאן וכן הפתימן ואת המחיות
מה שחילק בקוטרם בין מפושלת לאיזר החזר למפושלת לאכסדרה
ש' לאו במפושלות וז' כנגד זו מאל כמין גלס כדריש' והפתימן
ה' שכן דרך להוציב קורות מעמוד לנצות כמין תקרה
והשואה פתימה נעשית מחיות אחרות כנגד אותן שמים איהן גלס
פי הפקרה אפילו ליכא מחיות כלל ומיהו פתימן דשמעתין דפליגי
ואיין שם מחיות כלל אלא הכ' פתימן נעשין מחיות לנסובי מבח
דפתימין לזירות זריבין את לומר שיש לכל וזית שני פתימן סמוכין
איה טפי טעמא דרבא דהיינו למימר דקסבר דגמירי טפח בלא
ש' שמימות ולא לחמיש' לא טפח:

אכסדרה בבקעה. בפרק כל גנות (עירובין דף זא:) פירש בקיטורס דנקט בצקעה משום דבצקעה היא אכסדרה פרוזה מאריצה רחומיה ועומדת קיריה על ד' יחידות אבל בעיר סתם אכסדראות סמוכות לבית או לחצר דופן הבית סותמה מאחריה ומודה שמואל התם דידור וסותם חזו כפי גרסא דגרים בשליה כל גנות (שם דף זא:) ומי אית ליה לשמואל פי תקרה יורד וסותם ומנצי כי לית ליה דב' אכל גבי' אלא אית ופיירש ש' בקיטורס כי לית ליה דב' בנקוס שזריך לעשות ארבע מחילות סתמתי פי תקרה בנון אכסדרה אכל גבי' אלא גביה הם מחילה אחת הכלתמה ופי תקרה לשלש מחילות ומנצי וקשיא דהא מוקמינן הכא אלא כרב ונלעיל קאמר אנכי בהיא מודיעא כל משום דהוא כמנצי מפולש אלמא דאפילו בשמי מחילות לית ליה פי תקרה כ"ש היכא דליכא בכלל ואם באתו לחלק משום דאסור צקעה דהתם כרמליה דרבנן אם כן לרבא נמי נימא הכי ועוד פליגי ר' יהודה ורבנן בסוק כל גנות (שם דף זא:) גבי שמי מחילות דרב"ר אי תקרה או לא וגבי צקעה אמר רב פי תקרה אפילו בלא מחילות אלא אם משום דהא מדאורייתא הוא מדרבנן ורב"ה גרים אפיכא וכו' כי לית ליה בשלש כלומר כשאין בו פי אש שם מחילות והרביעית פרוזה במלואה דתתא אכסדרה קי' הוא כדלמתינן בשלי' לא תיפסור (עירובין דף זא:) עולם לאכסדרה הוא דומה ורזח לפיכך איתא סתובבת ואמר בקיטורס רבנא (מנחות דף טו:) מפני מה נברא העולם בה"א מפני שדומה לאכסדרה שכל הרוצה ללכת ילך אבל בארבע כשיש שם ארבע מחילות כגון שיש ברביעית שני לחיים ומשהו דליכא שם מחילה אע"פ שפרוזה ביתר מעשר אית ליה פי תקרה ורב אפילו פרוזה במלואה ואפי' בשמי מחילות אית ליה פי תקרה ונבלד שלא היה מפולש מתקפריך בשליה כל גנות (עירובין דף זא:) גבי בית ששנך ששמי רוחות ומימי שנה מרות אית דלמתינן פי תקרה יורד וסותם משמי רוחות נמי אמרינן פי תקרה יורד וסותם ומנצי רב כגון שנרך רוחות ומימי (א) דקיריוו' כלתבסו' והדמעה התם לעיל בהפוא פירקא (דף זא:) שמי מחילות וכו' ופי תקרה וקריב גפנים כלן מותר לזרוע כלן דלמתינן פי תקרה יורד וסותם אע"ג דליכא התם שם ד' מחילות אינן לזמות כללים לבנות דאפילו פחות מותר לכלאם כדלמתינן פ"ק דעירובין (דף זא.) והאי דנקט הכא בצקעה לפי' ר"ת י' לפרש דנקט צקעה שהוא מקום אסור טלטול בצקעה שהיא כרמליה א"י משום דלמתינן נמי באכסדרה שיש לה שמי מחילות דהתם נמי אית ליה לרב פי תקרה ונבלד שלא תהא מפולש כדפרישית ואי הוה נקט אכסדרה שנחצר הוה משמע דוקא כשיש לה שלש מחילות דסתם אכסדרה שנחצר מושבת בכל אורך שנחצר או ברוחב אלא שהיא עד אמצע החצר ופרוזה במלואה פריש':

מסורת הש"ס

(א) עירובין (סה. 5:) 77.
(ב) [והן רש"ש].

הגהות הב"ח

(6) תוֹסֵף ד"ה פִּינָךְ עַל
גִּבִּי וְכִי וּסְגֵרָה מִשְׁוֹתָה
הִיא לְפִינָךְ נִרְאָה כִּי
פְּלִיגִי מַעֲיָקְרָא כְּפִינָךְ עַל
גִּבִּי אֲכַסְדֶּרֶה: (7) בִּאֲדֹ
לְדִידִי כְּסֵרָה דְּפִלִּיגְנָא
עֲלִי: (8) ד"ה אֲכַסְדֶּרֶה
וְכִי שְׁמֵרָן נִקְרָן וְיִית
וְהִירִיוּ נִלְכָּסָן:

מוסף רש"י

אסדרה
מקורה נגזר
מלשון שלט ולכן משמע
הוא קריש שכל
הענין
(כח) הקשה
כחלים
כדמקרה ביטוח
כח (שם) ואלמדי
ו מפרט מד' רחוקה
ועוד קריש על ד'
ועוד ועוד
משד למד ועלן מקדמן
הנפין, ואין הקו
הקריש, והוא דנק
נקטת משום דנדרס חס
אסדרה מפרטת
כח על חס, ואלמדי
לח על שם, וזה
שחלל חס
(שד"ח)

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones